

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főter 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adóznak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 fnt. Félévre 2 fnt. Negyedévre 1 fnt. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyiltér petit sora 30 kr.</p>
--	---	---

Pál fordulása.

Nincs vörös betűvel feljegyezve a kalendáriumban, mégis ünnep. Nem tart e nap Hegyi Antal nagymisét fényes segédlettel mégis át éri e nagy nap jelentőségét nagyon sok közönséges és előkelő ember Csongrádon.

Igentisztelt hölgyeim és uraim! január 25-ike nagyobb ünnep Csongrádon, mint augusztus 15-ike: mert augusztus 15-én Nagy Boldogasszonyt, a csongrádi anyaszentegyház napját üljük meg bucsuval, de január 25-én Pál-fordulását, illetve a csongrádi Pálok napirenden lévő fordulását ünneplik azok: akik nemcsak egyévből egyszer és nem csak január 25-ikén: hanem mentül többször Pál-fordulást csinálnak, nem csak a politikában: hanem még a hétköznapi életben is.

Akár, mint eszünk-csavarjuk is a dolgot, de kénytelenek vagyunk elismerni, hogy nállunk óriási többségben vannak azok: akik Pál-fordulását méltán ünneplik, mint azok: akiket sem Pál sem Péter sem semmiféle szentnek fordulása nem érint, vagy nem érdekel. Ebből következik, hogy a jövő évben megjelenő »Csongrádi kalendárium«-ban jan. 25-ikét, Pál-

fordulását nem csak, hogy vastag vörös betűvel kell kinyomatni: hanem 3-szor ríktó vörös színnel alá is kell húzni. Így azután azt is megtudhatják, hogy aki Csongrádon meg akar élni, aki nállunk a nép kegyét megakarja nyerni, aki köztisztelőben akar részesülni legalább 3 Pál-fordulását kell megcselekednie 3 egymás után következő országos képviselőválasztáskor, vagy 3 egymás után következő helyzet változás alkalmával. De az érdem szaporodni fog: ha valaki minden alkalmat, még a kakas kukorékulást is Pál-fordulásra, illetve nézet változásra használ ki.

Azt mondják, hogy a nagykereskedők előtt annak a kiskereskedőnek van több becsülete illetve hitele, aki mentül többször esődöt csinált. Nállunk Csongrádon, de egész Csongrádmegyében sokkal többet nyom a latban, sokkal többre becsülik és sokkal nagyobb tekintélye van annak a folyton szereplő egyénnek, aki mentül többször változtatja politikai és egyéb meggyőződését, aki mentül több pártot és egyént ültetett fel, vagy árult el a választások alkalmával.

Valamint a nagykereskedő élhetetlennek tartja a szolid kiskereskedőt, aki nem akar hirtelen

meggazdagodni, hanem megelégszik kevés haszonnal is, úgy nállunk élhetetlennek tartják azt az embert, aki akár politikai, akár közéleti szereplésében becsületesen és hiven kitart, nézetét nem változtatja.

Hogy állításunkat beigazoljuk, nem kell tovább mennünk csak Hegyiig. Ez az ember, mióta Csongrádra betette a lábát, tehát alig 12-13 év alatt 7-szer változtatta a nézetét, 7 különböző politikai pártot tolt a szekere és így 7 különböző politikai pártot csapott be. Először a szabadelvű-párt zászlója alá szegődött, hogy be csapja Szivákot. Majd a nemzeti párthoz állt, hogy becsapja Hockot. Ezután Ugron mellé szegődött, hogy azt is felültesse. Alig pár óra rá, mint néppárti, Molnár Jánost tette lóvá; később Simát állította a falnak, ma meg, mint ismét 48-as Kossuth Ferenczet maszlagolja. Ennek daczára a csongrádi nép jó nagy része, sőt néhány megtévedt iparos és uri ember a politikai karakter mintaképének tartja ezt a 7 féle szint játszó chameleont.

De nézzünk szét abba a t. táborba, melynek vezére Hegyi Antal: nem ott látjuk-e mindazon jeles férfiakat, mint alvezéreket és zászlótartókat, akik a magyar alkotmány

A nápolyi öböl.

Írta: Gerenesér István.

A Strada del Piliero 5-6 emeletes házai, — melyek lapostetején vígan eresztegetik sárkányaik a mosolygó ég felé a fiatal nápolyi csemeték, — fogják félkörben az érdekes képet. A választó mólótól északra kezdődik a nagy terjedelmű hadi kikötő, melyet 1826-ban kezdett építeni I. sz. Ferencz. Középpontja a katonai arsenál, melynek magas, sötét falai feltűnő ellentét itt a gvermekes vidorság hazájában. Vagy talán még a középkori komor emlékeket jelképezi?

A nagy terjedelmű kikötő forgalmának ilusztrálásához nem lesz érdektelen egy kis statisztikát is használni. A forgalom főleg bevételbe szorítkozik. Mert míg a kivitel évi értéke az 1892-iki kimutatás szerint csak 28.776.151 líra, addig a behozatal értéke a 108 millió lírát meghaladta. Ezen számok annál érdekesebbek, ha látjuk Nápoly igazán virágzó iparos életét. Nem tudok helyet gondolni, hol az ipart

üzök száma inponálóbb lenne mint itt, hol a legnagyobb részük a nyílt utcán végzi munkásságát. A bevételnek nem csekély értékét képvisel a gabona. Itáliába, mely valaha Európa éléskamrája volt, ma Nápolyon keresztül is tetemes mennyiségű szállítanak. India, Olaszország és Oláhország inportálnak legtöbbit. Hazánkból főleg szén, porcellán és üveg érkezik, körülbelül 11-90 millió líra értékben. A kivitel inkább állatokra, kémiai és orvosszerekre, kender és lenre, olajra és gyümölcsre szorítkozik.

Még világosabb képet nyerünk Nápoly tengeri kereskedelméről, ha tudjuk, hogy a hajóforgalom az említett évben 1790 hajót számlált, a minek összes tartalma 2.149.145 tonna volt. Ezenkívül a parti forgalmat a hatalmas öböl kikötőinek sorával, Ischia, Procida és Capri szigetekkel 3971 vitorlás és 3101 gőzös tartja fenn. Vegyük ehhez, hogy a dél olaszországi kirándulók, kiinduló pontja szintén Nápoly, s hogy e körülmény nem kevesebb mint 42000 ember évi hajórászállítását jelenti, úgy tisztán előttünk áll Nápoly hatalmas tengeri forgalma, mely páratlan a félszigeten, s a mint különben kikötő-

jének nagysága is — partvonala hossza több 10 klm.-nél — bizonyít.

Még egy pillantás a mozgalmas Portó-Grandera, s a tengerpart legpiszkosabb, de az olasz élet legtipikusabban feltűntető Starada S. Lucciára értünk. Valóságos kalmár utca, hol csak áruit kétségbeesztő erőszakkal kínáló kereskedőt és menekülni nem tudó vevőt találunk. A szűk utca — a melyet különben most szélesítenek — mint valami bástyafalal van kerítve a város felől, az erkélyes, 6-7 emeletes házakkal, azt a hatást téve ránk, mintha a nyilvánosságot megszokott olasz lakóházat ketté vágta volna, úgy hogy házi életéről az utca népe, vagy az ilyen látványokhoz idegen is tudomást vehet. Az utca másik felén a csiga, kagyló árusok bódéi sorakoznak. Szinte megrohantak bennünket, s bármint szabadkozunk, lehetetlen volt a menekvés. Egy-egy kagylót vásároltunk, a minek hasznát is vettük további utunkban, mert a bódék előtt meg-megújuló támadást csak az által tudtuk elhárítani, hogy kézséggel mutogattuk a vett kagylókat.

A megundorodáshoz voltunk közel, mikor a hal árulók részéhez értünk. Széles

felújulása óta annyi politikai és társadalmi pártban szerepeltek, ahány azóta létezett. Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, hogy a múlt vasárnapi katasztrófa, mely Hegyit érte a 48-as pártban, nem ad-e arra alkalmat, hogy ismét pálfordulást csináljon társaival együtt a politika mezején?

A f. hó 25-én este a »Szt. Háromságter«-en a Hegyi párt egyik alvezére mély gondolatokba merülve ált nagy komoran. Azt mondják, azon gondolkozott Pál-forduló napjának csillagos estelén, hogy a Hegyi pártot ért nagy csapás után, melyik politikai párthoz csináljon ismét Pál-fordulót az a Pál, aki már annyiszor és oly nagy Pál-fordulót volt képes csinálni mindenkor és minden alkalommal.

UJDONSÁGOK.

— **Közyűlés.** A csongrádi képviselő-testület f. hó 29-én d. e. 9 órkor rendkívüli közgyűlést tart, melyen több fontos tárgy kerül elintézés alá. Ez uton is felhívjuk a községi képviselő urakat, hogy a község jól felfogott érdekében minél számosabban jelenjenek meg.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr Zóra Olga k. a. a szegvári állami elemi iskolákhoz rendes tanónővé kinevezte. Gratulálunk!

— **48-asok gyűlése.** A múlt vasárnap tartották meg Hegyiek a 48-as körben a tisztújítást, azaz nem is annyira Hegyiek restaurálták, mint L. Tóth Istvánék; mert ezuttal Hegyi és cimborái kibuktak nem csak az elnökségből; hanem a választmányból is. Ugyanis: a kör eddigi elnöke L. Tóth István volt; azonban mivel Hegyinek az a szokása, hogy maga felett nem ismer urat, legyen az püspök vagy 48-as párti elnök, hát L. Tóth Istvánt is ki akarta durni az elnöki székből és helyette magát akarta beplántálni. A múlt vasárnap Pöczökkal szövetségbe, fellépett L. Tóthtal szemben elnökjelöltül, de ugy látszik, hogy a bukásra nem számított; pedig hát most az egyszer megesejt rajta, hogy 27 szavazattal kisebbségben maradt, a mindenre aspiráló jeles férfiu. Így azután sem ő, sem Pöczök nem lettek semmik a 48-as pártba. Most azt tervezik, hogy új 48-as kört alakítsanak takarékpénztárral és

szónoklatokkal egybekötve. Ez lesz ám azután az igazi nagy Pál fordulás!

— **A csongrádi általános ipartestület** f. hó 28-án d. u. 3 órakor tartja ez évi közgyűlését a község háza tanácstermében.

— **Legborzasztóbb rágalom.** Vörös János a jóízű adomákból kifogyhatatlan nyug. huszárszázados adomáza az, hogy Bécsben két fiaker kocsis összeveszett. Természetes, hogy az egyik a másikat német nyelvben előfordulható különleges titulusokkal traktálták. Azonban ezeket az olesárlásokat sem az egyik, sem a másik felsem vette: mert csak úgy 2 lépésnyiről szidták egymást. Hanem midőn az egyik fiakeres azt kiáltotta a másiknak, hogy du bist ein »etmeg« (edmeg) hát a másik azonnal arcul ütötte, miből óriás veszekedés keletkezett. Épp úgy vannak a szentesi testvéreink is: Elmondták egymást és egymás jelöltjeit mindennek csak becsületes embernek nem, az nem volt oly óriási nagy sértés és nem találtak benne rágalmazást. Hanem midőn az egyik párt organuma azt fogta a másik párt jelöltjeire, — hogy zsidó, hát olyan veszekedést csaptak belőle, aminő még széles e hazában nem volt. Az a nevezetes, hogy mind a két párt magát fűg. és 48-asnak tartja. Szép példáját mutatják a szabadság, egyenlőség és testvériségnek akkor: midőn legborzasztóbb rágalomnak tartják azt, ha valakit esetleg zsidónak tartanak.

— **Kegyetlen boszszuállás.** Embertelen módon vett magának elégtételt Vajda János kocsis, azért mert Gulyás Péter őt ezelőtt 6 évvel megverte. Azóta mindig leste Vajda az alkalmat, hogy bántódásért bosszút álljon. F. hó 21-én este, a tanyába kiérve, lovait kifogta Vajda, még el sem látta őket, a boszszuállásra érkezettnek és alkalmasnak látta az időt.

Vasárnap este volt, 5 társát magához véve elindult a »Rontó« csárdába, mely Tömörkény szelben, Gulyás Péter földje sarkán van, ott borozgattak. Nem soká megérkezett Gulyás Péter is, ő is ivott. E közben Vajda egy nagy bunkós végű husánggal 3-szor fejbe verte Gulyást, de ez meg sem tántorodott, hanem fölállt, de nyomban Polyák János úgy ütötte halántékra, hogy menten leroskadt az athléta természetű ember. Vajda rálépett, rugdosta, taposta addig, míg életjelet adott magáról. Mikor azt hitte, hogy végzett vele, bement a korcsmába és mint aki jól végezte dol-

gát, tovább ivott. 1/2 óra múlva kiment és látta, hogy Gulyás négykézláb kuszik a tanya felé. Ekkor vissza hurcolta a csárda mellé és elülről kezdte a bestiális kinzást, bunkós botjával ütötte a hanvadtt fekvő ember hasát — mint vallomásában maga beszélte Vajda, úgy szólt, mint mikor a dunnát porolják.

Ezt négy ízben ismételte.

Mikor aztán élettelelnek hitte, egyik társával a földjére huzatta, ki megfogta az élettelelnek hitt ember lábait és vonszolta, mint a dögöt szokás; úgy hogy a határkaróba belecsapódott a feje, ezalatt még Vajda folyton ütötte verte, közben rugdosta patkós csizmájával, úgy hogy álla három felé tört, fogai mind kihullottak.

Igy állt bosszút Vajda, ki most társaival a járásbíróóság börtönében varja büntetését, Gulyás meg élet-halál közt fekszik lakásán.

Érdekes, hogy 2 tömörkényi ember végig nézte az embertelen kinzást egy szalma boglya mögül, de nem mertek előjönni, féltek, hogyha Vajda meglátja, hogy gyilkosságának tanúi voltak, velük is végezni fog.

— **Szövetkezeti közgyűlés.** A csongrádi fogyasztási szövetkezet február hó 18-án d. u. 3 órakor az állami polgári fiúiskola rajztermében tartja évi közgyűlését.

— **Bálak.** A csongrádi polgári kör saját hönnyvtára javára február hó 2-án, Gyertyaszentölő napján zártkörű táncmulatságot rendez. Belepti díj 1 korona, 60 fillér. A rendezőség élén az aranyifjúság áll s ez biztosíték arra nézve, hogy a bál okvetlen sikerülni fog. — Szentesen február hó 10-én a Szentesi Jótékony Nőegylet szintén zártkörű táncmulatságot rendez. Kívánatos, hogy fiataljaink is minél nagyobb számmal vegyen részt a mulatságon.

— **Kolduláson** érte Szentesen a rendőrség Tánzos Mihály csongrádi lakost. Az ép, egészséges fiatal embert a főkapitány 48 órai elzárásra ítélte, aztán pedig haza toloncolják.

— **A múlt heti számunk** Kereskedők Egyleti tisztújítás című ujdonságunkban azt a tévedést, hogy Weisz Lipót ur helyett Ausländer Jenő urat igattuk be a választmányi tagok közé, ezennel helyre igazítjuk.

kalapú, erősen barnára sütött halászkok kínálgatják mindenféle kicsi kézi kosarak tartalmát. Kiválogatott inyenéségek voltak azok. Apró halak, miket nyersen, kicsit megszóva fogyaszt a jóévtágyú nápolyi, puhatestű tengeri pókok, rákok, alakatlan kocsonyatestű valamik, a mit ők »frutti di Maare«-nek neveznek.

És mennyi a koldus. Ép, egészséges testű emberek, koloszális váakkal, erős, ideges kezüket alázatosan nyújtják eléd, s ha nem nyomod markába a szokásos »soldi«-t gyilkos szemével megvetőleg néz végig. Lelkem önkénytelenül a Kárpátok felé szállt s megkeresve a tiszparti metropolist, öntelt büszkeséggel vettem össze e fenségesen szép vidék népet annak egyszerű polgárával. És ez az összehasonlítás eszembe juttatja a jóízű történetkét — mely jobban lefesti a magyar ember lelkét, mint a könnyű vaskos garmadája mi a múlt szegedi kiállítás történet meg. Szíves leereszkedéssel magyarázzák az angol vendégek a paprikást főző halásznak, hogy mindnyájan Isten fiai léven, egyenlők is vagyunk. A tolmács megérteti az öreggel, mit mondtak az idegenek, mire az erős

önérettel feleli: »De azt már nem hiszem, mert az úr nem szegedi adófizető polgár.« És még te rád vetnek követ nemzetem.

A lenyugvó nap búcsúcsókját hinti szerelmére, a sötétkék tengerre. A tűzkévek aranykoronával körítik a magaslaton épült Castel S. Elmot, s fénylő sugár fátyolt borítanak a kikötőpart hatalmas épületeire. A tengerháton hosszan nyúlik az utolsó fényhasáb, melynek világosságába ha egy-egy fűrgé parti vitorlás betéved, villogó fehér vászonáért szt. János bogarának gondolod. A nyugati messzeségben Prosida, Ischia és az isteni Capri elmosodott tömege látszik. Néha-néha csillan valami a sötét foltok körül, a tenger mosolygó arca az, hogy a föld legszebb gyöngyeit csókdosgatja ajaka. A keleti égen tűzvörösség fest, melyet koronaként tart a Vesuv hatalmas testé. Ez már megdöbbeníti a lelket. A bíborpirosságot néha-néha sötét fűstsáv vágja ketté, majd hirtelen áttetsző komor fátyollal vonja be, de a milyen keresztül haragos arcával ijeszt a még előbb nevető keleti égbolt. Tűz van ott, örök tűz, melyet a hatalmas természet szit. Te gyenge, s mé-

gis oly gögös ember, nem rettent-e a haragvó arc? Hát ha megrázza az engedékeny földtakarót, s az enyészet leplét vonja rád. Itt a példa, egy darab eltemetett classikus világ. Vagy ti jobban hisztek az örökké derült ég, a természet csodapompájának, mely itt a halált nem ismeri?

A keleti part ivén, a mirtusz erdős sötétségéből a kisebb nagyobb városocskák villognak elé. Messze délen mint vaskoskar nyúlik ki a hirpini hegyek által befutott salernai félsziget, szeretettel óva a kéklő öblöt. Mini esatlása, húzódik hozzá a kies Capri, valaha a világ közepe Tibericus és Sejenus örjögésének élő tanúja. Vagy talán messze az is?

Mennyi báj, mennyi szépség. Lelkem nem tud megelégedni a nézéssel. Csakugyan igaz, hogy a ki e földi paradicsomot látta, soha el nem felejt, hanem erős a vágy lelkében, hogy újra megláthassa.

(Folytatás és vége.)

— A szegedi kereskedelmi és iparkamarának 1900 évi január hó 30-én (kedden) d. u. 4 és fél óraker a kamarai székház termében tartandó ülésének tárgysorozata: A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. Elnöki jelentések. Titkári jelentés az iroda tevékenységéről. Interpellációk és indítványok. A kereskedelemügyi miniszter ur 72596 számú leirata a közjvedelmek bérlőinek kamarái illeték-kötelezettségéről. A kereskedelemügyi miniszter ur 80147 számú leirata Montalion József műszövő kérvényére vonatkozólag. A kereskedelemügyi miniszter ur 80992 számú leirata, mellyel jelentést kíván a gyógynövény-kereskedés hanyatlásának okairól. A kereskedelemügyi miniszter ur 80928 számú leirata, mellyel véleményes jeletést kíván az ásványvíz-és szikvíz helyi adóinak hatásáról. A kereskedelemügyi miniszter ur 80929 számú leirata a tojáskitel-kereskedésre vonatkozó tapasztalások és kívánalmak közléseért. A kereskedelemügyi miniszter ur 81201 számú leirata a rongy-gyűjtés lehető előmozdítása ügyében teendő véleményes jelenléseért. A kereskedelemügyi miniszter ur 73693 számú leirata, mellyel véleményes jelentésre megküldi Kis-Kér község betivásár engedélyezését kérő folyamodását. A kereskedelemügyi miniszter ur 76190 és 83091 számú leiratai a Mohol község piac-tér-áthelyezése ügyében megküldött főbbevezések véleményezéseért. A kereskedelemügyi miniszter ur 84307 számú leirata arra vonatkozó vélemény fölterjesztéseért, hogy a törvényhatósági ipartanácsok működése a másodfoku iparhatóságok hatáskörébe tartozó milyen iparügyi kérdéseknél és mily módon volna hasznosítható? A kereskedelemügyi miniszter ur 86400 számú leirata arra vonatkozó véleményes jelentésért, hogy: a mézárós külön iparigazolvány nélkül a hentesipar gyakorlására is jogosítottnak tekintendő-e? A kereskedelemügyi miniszter ur 37058 sz. leirata a kamara által a szegedi fa- és fémipari szakiskola részére biztosított 4200 kor. évi hozzájárulás folyóvá tétele ügyében. A kereskedelemügyi miniszter ur 87712 számú leirata a közös hadsereg bõrnemű-szükségeiből a kerület kisiparosai részére átengedett szállításokról. A kereskedelemügyi miniszter ur 3147 számú leirata az 1899-ben keletkezett gyárakról teendő jelentés ügyében. Az aradi kamara átírata az adómentes árusítható bormeny-nység minimumának és az adóbérlőnél való előzetes bejelentés határidejének leszállítása ügyében tett fölterjesztése pártolásáért. A marosvásárhelyi kamara átírata a söröspalacz-hitelesítési rendelet megváltoztatása ügyében tett fölterjesztése pártolásáért. A marosvásárhelyi kamara átírata az üres sörös palaczok szállítási tételének mérséklése ügyében tett fölterjesztése pártolásáért. A vízi versenynek kitétt helyi érdekű vasutak megküldik a pénzügyminiszterhez intézett emlékiratokat a szállítási adó megszüntetése tárgyában. Bács-Bodrog vármegye alispánjának átírata Berger Károly és társai maratonosi kereskedők főbbevezésének véleményezése ügyében. A magyar műkertészek és kertgazdák országos egyesületének emlékirata a kereskedelmi műkertészeti ipar képesítéséhez kötése ügyében. A zombori kir. pénzügyigazgatóság átírata kereskedelmi

üzletkönyv minősítése ügyében. Több törvényhatósági ipartanácsba tagok választása. Baja város tanácsának átírata az ipari szakrajtanfolyam segélyezéseért. Szücs Ödön bajai gépgyáros előterjesztése az ipar és kereskedelem részére nyújtandó olcsó hitel ügyében.

A „Szőlészeti és Borászati Lap” befüttotta már a 20-dik évfolyamát is, mely idő alatt a magyar szőlőbirtokosok nélkülözhetetlen, kedvelt barátja és tanácsadója lett. Válogatott cikkekben mindig az időszzerű dolgokat tárgyalja és az összes szőlő és pince-munkákban gyakorlati tanácsot ad. Az egész folyam bekötve állandó értékű szakmunkát képez. A Szőlészeti és Borászati Lap” hetenként egyszer jelenik meg Kecskeméten és pedig esütörtökön. Előfizetési ára egész évre nyolcz korona. — Ki e hasznos és kitünően szerkesztett lapot még nem ösméri, kérjen levelező-lapon mutatványszámot, hogy meggyőződhessék annak a szőlőművesek körében való hasznos és ezélszerű voltáról.

Nélkülözhetetlen házigyógyszer a Pserhofer-féle vértisztító labdacok, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják nehéz emésztés, gyomor-baj, kólika, ideges fejfájás, sápkor stb. betegségek-nél. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e lapdacokat, melyek számtalan esetben csodás hatásuaknak bizonyultak. 1 tekerés mely 6 doboz á 15 labdac 1.05 frt. A pénz előzetes beküldése után 1 tekerést 1.25 frtért, 2 tekerést 2.30 frtért, 3 tekerést 3.35 frtért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszertára Bécs Singerstrasse 15a

Az Ország-Világ utolsó, XXI. évfolyamának harmadik száma következő érdekes tartalommal jelent meg. Angol női divat az Ország-Világ eredeti londoni levele hat eredeti rajzzal, írta Countess Noboly. Az ideges XX. század írta Dr. Laufenauer Károly egyetemi tanár. Érdekes értekezés az idegbetegségek történetéből, több mint 20 érdekes illusztrációval. A XX. század ünnepélyére, XIII. Leo pápa arczképével és a szent kapu megnyitását ábrázoló két nagyérdékű képpel. Ezenkívül verseket írtak Szentesy Gyula és Versényi György, novellákat Zsedényi Aladár, Szatmáry Zoltán; Kritikákat Váradny Antal és Dr. Falk Zsigmond. A füzethez van továbbá mellékelve, Hurnth Lujza, kiváló regény-író nő legújabb regényének folytatása. Az Ország-Világ előfizetési ára negyedévre 4 korona, a ki most előfizet, megkapja az Ország-Világ karácsonyi albumját, a magyar szimművészet című diszmunkát. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, mely hold utca 7 sz. alatt van.

A Kneipp Ujság ez évi januári számában képet hoz Kneipp Sebestyénnek XIII. Leo pápa Ó szentsége által 1894. évben történt fogadtatásáról, egyszersmind közli azon igen érdekes párbeszédet, a mely a Szent Atya és Kneipp között lefolyt. Ebből tudjuk meg hogy Kneipp részletes utasítással látta el a pápát arra nézve, hogy a betegségek elkerülése végett milyen életmódot kövessen. A Kneipp Ujság most igen nagy gyakorlati értékkel bíró három rendbeli új cikksorozatát kezdett meg. Ezek egyike a Maszás, tudniillik a kenő-

gyúró gyógymód ismertetése. Írásban és képekkel bemutatja a masszásznak minden egyes fogását, úgy hogy ennek alapján bárki megtanulhatja azt, hogy miként kell hibátlanul masszázni. A másik cikksorozat az izzató fürdők mikénti alkalmazásáról szól. A harmadik cikksorozat »Konyha» címet visel és a táplálkozás szabályait, az ételyek heives készítmódját tárgyalja, egyuttal pedig minden hórá étlapot is ír elő. A Kneipp ujság megérdemli a pártolást, mert a közegészségügy előmozdítása körül igen jeles szolgálatot tesz az emberiségnek. Új évtől fogva az előfizetést is leszállította a nevezett lap igen csekély összegre, tudni illik egész évre 4 korona 80 fillérre (2 frt. 40 kr.) Megrendelhető a Kneipp ujság Budapest, X. kerület Füzér-utca 19 szám alatt.

Forradalom című hirdetésünkre felhívjuk olvasóink b. figyelmét.

Anyakönyvi bejegyzések.

1900. évi január 20-tól 27-ig.

Eljegyzések: Turi István Gera Annával, Kocsis Mihály Oláh Máriával, Bori István Lantos Máriával, Pap Sándor Szlapák Franciskával, Kuruczleki Lajos Kacsinta Gizellával, Kuruczleki Imre Domokos Máriával, Seres Kovács Mihály Gál Terézével, Zelena Imre Boros Rozáliával, Czeglédi Ferencz Boldog Rozáliával, Kis Imre Mészáros Zsófiával, Surányi Lajos Magyar Juliannával, Hanulik József Turi Máriával, Horváth Varga Imre Kacziba Margittal, Nagyistók Henrik Bori Erzsébettel, Balog Pál Rajzai Franciskával, Gyovai János Bernát Franciskával.

Házasságkötés: Csányi János Ujszászi Franciskával, Tyúkász András Leki (más-ként Kurucz) Juliannával, Balog Mihály Fölföldi Máriával, Keller István Virág Zsófiával, Tandari Sándor Krigler Mária Ilonával, Fái Pozsár András Ujszászi Máriával, Turi József Konkoly Rozáliával,

Születések: Kacziba János, Sinkó Mária, Szegi Magdolna, Bodor Erzsébet, Török Henrik, Donka Julianna, Varga Mária, Kovács Julianna, Kovács Mihály, Fekete fiú, Lusztig Ilona, Bús Margit, Kocsis Julianna, Huszka Julianna, Pálkó János, Dányi Veronika, Dósa Pál.

Halálozások: Galambosi Piroska 7 napos, görösök, Tanczos Mihály 84 éves, aggkor, Furi Judit Borbás Péterné 72 éves, gutaütés, Lévai Pál 5 éves, agyhártyalob, Lovas Mária 5 éves, tüdőgyulladás, Percze Mária 22 hó, hörglob, Kemeneskei József 80 év, aggkor, Huszka János 8 napos, görösök, Ötvös János 80 év, gutaütés, Buzder Lantos Anna öz. Kádár Rókusné 65 éves, gümőkór, Kovács Mihály 1 napos veleszületett gyengeség, Fekete fiú, halvaszü-lött, Szemerédi Gergely 64 éves, vízkór, Szepesi Mária 8 éves, agyhártyalob.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Társ-szerkesztő:

Holló Adolf.

Kiadólaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Nem hull a haj nines többé kopasz ember.

Szenzációt kelt a gyógyfukivonom, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR
1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

Felfedeztem és szászoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön nem szűnik a hajhullás, korpa-képződés és mindennemű fejbőrbetegség.

Kapható gyógyszer-tárakban és mindennemű illat- és pipereczik-kereskedésben.

Főraktár: **Török József** gyógyszer-tára, Király-utca 12. sz.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: **Góth Gyula**, illat- és pipereczikk nagykereskedőnél, Gyulafehérvár-Fötér. Vidéki megrendeléseket utánytétellel azonnal eszközöl:

Egyedül készítő és széjfelküldési raktára.

DOBÉ NÁNDOR

uri, női és színházi fodrász
Budapest, Nefeletts-utca 27.

Csongrádvármegye szükségleti bizottságától.
2/1900. szám.

Hirdetmény.

Csongrád vármegye hajdui és tiszti legényei 1900 évi ruha és czizma illetményel képező: 15 drb. kék posztó ménté, 15 nyári kék posztó nadrág, 15 drb. téli kék posztó nadrág, 15 drb. kék posztó attilla, 15 drb. vászon zubbony 15 drb. vászon magyar nadrág és 15 drb. kék posztó sapka, továbbá 15 pár uj és 15 pár fejelés csizma készítésére s szállítására ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Felhívtnak a vállalkozni kívánó iparosok, hogy bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat alólírottanál 1900 évi február hó 15-ik napjának d. e. 10 órájáig nyujsák be midőn az ajánlatok elbiráltatni fognak.

Megjegyeztetik, hogy a posztó s a lényegesebb anyagok csupán hazai gyártmányok lehetnek a minta az ajánlathoz csatolandó, beszerzési forrása úgy az ajánlat benyújtásakor, mint az illetmények átvételénél igazolandó s az ajánlatok külön a ruha nemuekre s külön a csizmákra adandók be. Az eddig szokásban volt 15 frtnyi mérték-vételi díj jövőre külön fel nem számítható; a szállítás határidejéül 1900 évi április hó 14-ike tüzetett ki.

Szentés, 1900 január 23.

Dr. Cicatricis Lajos
vármegyei főjegyző, biz. elnök.

Az 1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmait, u. m. köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amer. nyíben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszer-tárában, Király utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17. szám. — Ugyazintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél
S.-A. Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. Ugyazintén: Csongrádon kapható! Ungváry József gyógyszer. urnál. Szentésen: Gombos László, ifj. Várady Lajos, Várady Lajos, Stamner László gyógyszer. uraknál.

13-8

Meghívó.

A Csongrád és Vidéki Takarékpénztár r. t.

1900 évi február hó II-én délután 2 órakor

Csongrádon, az intézet hivatalos helyiségében (Csemegi Antal ur házában) tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kinevezése.
  2. Zárszámadások előterjesztése, igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal.
  3. Az alapszabályok értelmében előterjesztett indítványok tárgyalása.
- A tisztelt részvényesek az eredeti mérleget és zárszámadásokat a mai naptól kezdve a közgyűlés napjáig az intézet helyiségében megtekinthetik.

A közgyűlésen szavazati jogukat csak azon részvényesek gyakorolhatják, kik az alapszabályok 30. §-a értelmében igazolványaikat a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet hivatalos helyiségében átvették.

Csongrád, 1900. január hó 20.

Szarka Mihály,
elnök.

Forradalom —

— a kosmetika terén

UJ!

UJ!

UJ!

ártalmatlan

ártalmatlan

CRÉME ARISTOKRAT.

Bámulatos és meglepő hatásu arc- és kéz-crème; — teljesen ártalmatlan és zsirmentes készítmény; — a legrövidebb idő alatt eltünteti az arc- és kéz mindenféle tisztatlanságot u. m. szeplőt- májfoltot-, bőrtakát (mitessert) sőt hosszabb használat után az arcnak ránczeit is elsimitja, eltünteti. Hatásáért kezeskedem.

Egy próba tégely ára 1 frt 50 kr.

Egy nagy tégely ára 3 frt — kr.

Poudre Aristokrat a legújabb és legjobb arc Poudre teljesen ártalmatlan anyagokból készítve, nappal vagy este használva rendkívül szép és elegans arczsinat ad. Kapható fehér, rózsás és krém színben.

Egy doboz ára 1 frt 50 kr.

Megrendelések vagy utánvétellel vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközölhetők

Léontine Clément

urhölgnél

Budapest, VII. Csengery-u. 8.

15-6